

HIRDETMÉNYEK.

Előzetes pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Bérmontoln levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben házhoz hordva egy példány a postán küldve:	
Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy hónapra	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Or-hasábsopstitor egy szerbi beigtatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábsos pttitorért 20 kr.

XIII. évfolyam 1886.

Debreczen. Szombat julius 3.

127. szám

Farkas és bárány.

(M. P.) Egyszer volt, hol nem volt, hetedhet országban is tul volt egy farkas. Ez a farkas egyszer megsomjuhozott, még pedig vízre. Elment a patakhoz és inni kezdett. Valamivel lejjebb ott áll egy kis bárány és az is iszik, szegény. Nagyon tetszetős allatka volt, szép, gömbölyű tagokkal. Pompás falat. A farkas rámondul: Mért zavarod a vizet! Nem látod, hogy iszom! — En nem zavarom, édes farkas bácsi, feleli a bárány, szerényen. — De ha mondom! — Hogy is zavarhatnám, mikor sokkal lejjebb állok, mint maga! Kötelkedni akarsz! pattan fel az ordas. — A viláért sem édes farkas bácsi, mond szépege a bárány. No ha kötelkedni akarsz, kiált vadul a másik, lát gyere, megeszlek! Es meg is ette.

Van egy hatalmas, nagy ország, mely ezelőtt 9—10 esztendővel megsomjuhozott, még pedig az európai török tartományokra. Elment a Balkán-félszigetre és háboruzni kezdett. Mindjárt a félsziget elején volt egy szép kis vazalus-állam, nagyon pompás falat. A hatalmas ország függetlenné tette a kis államot, hogy majdan rabba tegye a maga számára. De a bárány tuljárt a farkas szesén; mikor Bulgária már elég erősnek érezte magát, megpróbálta lerázni a nyüggő orosz bilincset, melyet miután már belekóstolt a szabadságba — még nehezebbnek talált, mint a török rabságot. Oroszország nem tudott hova lenni mérgében; de Bulgária az orosz befolyástól való függetlenítés válságosabb perceiben mindig olyan okosan, olyan alázatosan tudott viselkedni, hogy a farkas kénytelen volt megmaradni a fogvicsoritásnál.

Bulgária és Kelet-Rumélia egyesítésének processusa sem adott Oroszországnak

semmi alkalmat ahhoz, hogy a hülenné vált „független“ vazallust megint hatalma alá kerítse. Mindent elkövetett, hogy valamikép belekössön a szabadság és consolidatio útján bátran haldó kis nemzetbe. De ez nem hagyta magát kihozatni a sodrából. Egy bölcshez illő önérsekléssel és óvatossággal kerülte az északi óriás provokácásait. Hiába sértetették, hiába ázták meg őt és fejdelmét, hiába éreztettek vele haragot és bántó gunyt, — az érzékenysége ellenintézett folytonos támadások nem ragadtak semmi olyan meggondolatlanúságra, mely miatt a hatalmas haragos rácsaphatott volna.

Oroszország számára végre is nem maradt hátra egyéb, mint erőszakkal applikálni a farkas és a bárány meséjét.

Bulgária fejedelme a nemzetgyűlés összehívásánál vétett a statut organique ellen és úgy ő, mint a nemzetgyűlés kontempnáni látszanak Törökország fenhatóságát jogait. Nosza, felriad erre az orosz diplomácia és sajtó, s egész dühvel támadnak Bulgáriára, azon a címen, hogy megsértette az európai egyezményt és Törökországot. A leghevesebben keltek a porta jogainak védelmére.

A bulgár „bárány“ siet kifejezni, hogy nincs eszébe zavarni a vizet. Maga Törökország bizonykodik, hogy ő egyáltalán nem érzi sérteve magát, sőt igen jó viszonyban van Sándor fejedellel. Mindegy! Oroszország nem hagyja a jussát, hogy védelmezze a portát és haragudjék Bulgáriára. Az orosz hírlapi háboru folyton foly és az orosz diplomácia nem szűnik sérelmeket fölhalmozni a balkán fejedelemség discreditálására.

Indulatossága már annyira ment, hogy szentpétervári tudósítások kezdik komolyan emlegetni Oroszország tetteges intervenciáját azon sértések miatt, me-

lyekről sem a „sértő“, sem a „sértett“ nem akarnak tudni semmit.

Bulgária pedig csak halál tovább a megkezdett uton. Bölcsen és önmegtartóztatással, mert a legújabb orosz bánalmakra is azzal felel, hogy a sobranje feliratában hangsúlyozottan kifejezi bizalmát és háláját „a nagy Oroszország humanitása és nagylelkúsége iránt“: — bátran és czéltudatosan, mert az „egyedült Bulgária“ parlamentje azért mégis egybehívott és Törökország fenhatóságát jogainak hangsúlyozta tényleg csakugyan elmaradt a nélkül, hogy a portát rost néven vette volna.

Es Oroszország a farkas és bárány meséjének alkalmazásában csak a köhögésnél marad. Hogy kezdjen verekedést egy olyan ellenféllel, a ki minden gorombaságra bókka! és minden ütésre készökkel felel! Hogy falhasson fel egy olyan országos, mely a mesebeli báránynál annyiban okosabb, hogy alkalomadtán megszabadul tud a veszély elől; és annyiban nagyobb biztonságban él, mert őrzői is csak akadálnak, ha szükség lenne reá. —

Külföld.

Boulanger tábornok francia hadügy-miniszter a nap hőse most. Ez az ambitiós katoná, mióta a cubaetbe lépett, egész sorozatát alkotta meg a rendeleteknek, melyek gyökeresen felforgatták a hadseregben az eddigi rendet s a reclamat személye s esz méi mellett egész üzletszerűen üzte. „Nulla dies sine Boulanger“ így sohajtott fel John Lemoine egyik vezércikkében már januárban s azóta is alig mult el nap, hogy az eddig alig ismert tábornok ne állott volna egy többé kevésbbé sikerült reformmal a nyilvánosság elé.

A tábornok eszméje: a hadsereget democraticussá és köztársaságivá tenni. Az első tekintettel minden hadsereg hierarchicus szervezetére s a rangfokozatok éles megkülön-

böztetésére, teljesen lehetetlen s minden erre irányuló törekvés a fegyelem és szervezeti egység rovására menne. A köztársasági szellem pedig a hadseregben semmitéle rendszabályokkal sem lehet meghonosítani. Franciaországban számos és nagy nevű katonacsallád van, melyek ivadékról ivadékra a katonai pályán szolgálják hazájukat. Hogy e tisztakat, kik színet és zömét képezik a tisztikarnak, tapintatos bánásmóddal s a politikai ügyektől való elszigeteléssel reá lehet venni a fennálló kormányforma és intézmények tiszteletbeli tartására, az kétségtelen. — A francia katonákat erősebb czélok lelkesítik s nem kívánják az ország belbékéjét feladni. De megkívánai tőlük, hogy kitöröljék lelkükből Marengo, Austerlitz és Jena győzöinek emlékezetét s az algiri fényes napokéit, azt semmiféle rendelettel nem érhetik el. Gallifet a bősies lovastábornok után element Smitz tábornok, ki a hadsereg osztatlan tiszteletében reszesült s most Murat herceget és fiát törölték ki a tisztek listro-mából, nem indokolván ezt egyébbel, mint a kiutasítási törvény egy cikkének félre-magyarázásával, t. i. hogy a Murat hercegek is a „Fenség“ czimet viselték, mint a nápolyi király utódjai.

Saussier tábornok, ki nek egész büre abban állott, hogy egy alája rendelt tisztet egy igaztalan vád ellen megvédelmezett s kit Boulanger azért lemondásra kényszerített, fényes elégtételt kapott. A mi isztertanács határozatából felkérő levél ment hozzá, hogy maradjon meg állásában.

A hadügyminiszter relativ rövid idő atatt több bajt szerzett collegájának, mint az ellenzéknek együtt véve. Vajon nem fogják-e mihamarabb eljteni ezt a tulbuzgó politikuskatonát? A mozgalom már megindult ellene úgy a sajtóban, mint a hadsereg mérsékelt köreiben s az utolsó héten feltűnő sok tiszt adta be lemondását tisztí rangjáról.

Az angol képviselőválasztások megkezdődtek. Az első nap eredménye éppen nem döntő ugyan egyrészt, mert a választások száma csekély, másrészt mert főleg olyan kerületek szavaztattak, hol csak egyetlen jelölt volt s így a küzdelemről szó sem lehetett, de azért egészben véve nem mondható, hogy az első nap eredménye Gladstone biztatónak mutatkozik. Legkiválóbb ellenfelei: Chamberlain és Bright megválasz-

„Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A vireloupi plébános.

Irta: *André Thauriat.*
(Folyt. és vége.)

Félig profán, félig szent rüktönzés volt ez, majd templomi énekek, miat: Adeste fideles vagy O filii dallamára, majd pedig hídes nótakra. A plébános csakugyan nem jatszott rosszul, és hívei távol attól, hogy ilyen különöset lattanak volna a jelenetben mint én, ugy látszott egészen természetesnek találták a dögöt és nagy gyönyörűségüket lelték benne. Az asszonyok átszellemült arcot mutattak, a férfiak ütében mozgatták alukat, a gyermekek pedig örömelesen kekre nyitották szemüket. A klarinét hangjai trisszen törtek elő a szegényes kis templomban, melyet gyöngéd s naiv melodiókkal töltöttek be. A falon függő régi szentképek mintha meg fiatalodtak volna belé; a papírvirágok, melyek az oltárt díszítették, gyöngéden reszkettek, ölelgetve mintegy a hangok rezgése által; és a faragott pótló, kerubínok fönn a boltozat tetéjén mosolyogtak.

Egy jó negyed óráig tartott, aztán a plébános megtörölte klarinétját s letette a tálczára, meit a minisztrás gyerekek kegyeletesen ismét visszavitt, aztán a pap visszafordult a főoltár felé, hogy elmondja az utolsó könyörgést és felolvassa az utolsó evangéliumot. A hívők már fölemelkedtek, hogy elhagyják helyüket és a gyermekek tolongtak a templom hajójában csattogtatva faczipóikat.

Mikor a tömeg feloszlott, a plébános keresésére indultam. Megtaláltam a sekrestyében a mikor épen levetette egyházi köntösét, s félénken magyarázta el neki a kénytelenséget, hogy korcsma hiányában az ő vendégszeretetéhez kell fordulnom. Végig hallgattott, miközben misemondó ruháját összehajtogatta s betette egyfókba, aztán mosolyogva így kiáltott:

— Hogyan! hisz e nagyon természetes

... Plébánusi kötelességemnek tartom asz talomat fölajánlani annak a kevés idegennem, a kit a véletlen e plébániába hoz... Jean-Louis, folytatá az egyik minisztrás gyerehez fordulva, mond meg Eiloménának, hogy tegyen fel még egy terítéket, kétszerezze meg omelettjéhez a tojasokat!... Nem jár valami jól uram, mert a mi élelmi forrásaink csekélyek, de tudja hogy meg vagyon írva a példabeszédnek könyvében. „Jobb na egyfőzeléke ebéd, a hol a békesség lakozik, mint egy kövér tulok lakomája, a hol háboruság vagyon...“

A plébános villásreggelijén alig volt egyéb növénynemünél, de jó s ivvel levén adva, ezért kivánatos volt. A sóka omelette mellett volt egy pisztráng rövidében és izletes sonka; az egészét jó kis montangeon naisi bor fűszerezte, mely a poharak oldalán ribizke szíabon csillogott. A plébános vidám volt és jó kedvben tudta tartani az embereket annyira, hogy midőn a cseméjéhez jutottunk, mely friss mogyoróból és az inent a kertben szedett körtéből állott, elhatároztam megkérdezni a derék papot, hogy mi is volt az a különös klarinét-história, mely engem oly szörnyen bántott?

— Tisztelőndő ur — kezdém — ön engem indiskrének fog tartani, de én jelen voltam a nagy misén, és én megvállom önnek hogy kissé csodálkoztam...

Tudom, hogy mit akar mondani, szakított félbe jökeidvön — az én klarinét szólon botránkozott meg. Ön nem az első, és, mivel senkit sem akarok megbotránkoztatni magyarázattal tartozom önnek. Ime a magyarázat.

Midőn tizenöt év előtt a püspök reám bizta ezt a paróhiát, én Vireloupet a legisíralmasabb erkölcsi és anyagi állapotban találtam; egy vad népséget találtam, uram, sőt még mi rosszabb, pogány népséget! A férfiak és asszonyok az egész napot, még a vasárnapot is az erdőben töltötték; a gyermekek a miut a tizenkettedik évőkbe léptek, ott hagyták az iskolát és a katekizmust, —

hogy az erdőben csatangoljanak... Ezek az emberek inkább hasonlítottak egy vadállati csordához, mint keresztények gyülekezetéhez. Ön látta templomunkat, nem gazdag, de ez akkor egy csür volt, hol a kutyatej tenyésztett... Es mondatom önnek, hogy nem híveim akadályozták meg a gazt növéseben. Vasárnap tíz vénasszony ugyanannyi murmutér előtt mondtam a szent misét. A férfiak sohasem jártak templomba. Hiába volt vasárnaponint minden ékesszólással; predikációim inkább megindították volna az poklok köveit, mint e hitetlenek szívét...

Sokat szenvedtem. Egy tavaszi este, miután fájdalmasan gondoltam erre az állapotra, mely engem annyira sértett, forró imát mondtam a jó istenhöz, kérve őt, lenne segítségemre, mert én már végére értem tndonyomnak. Az imádság megkönnyítette szívem, és egyszerre csak az a gondolatom támadt, hogy egy kis zenével üzzem el borús gondolataimat. Ifjuságombau volt egy kis tehetségem a klarinéthoz és Virelouppa jövet magammal hoztam klarinetomat. Előkerestem hát hangszeremet és eljátszottam rajta egész műsoromat. Az este szelid volt, kinyitoltam könyvtárom ablakát és ime, a mint a második darabot játszom, kinezek az utcára és egy meglehetősen csöndület pillantok meg. Összes híveim ös zgyűltek kapum előtt. Ezek az emberek sohasem hallottak más zenét, mint a paszirta dalát, vagy a községi kondás túllét. Így hát lelkes bamulatuk félreismerhetetlen jelét adták, és midőn abban hagytam a zenélést, az utcán az általános tetszés moraja hangzott végig.

Ez világoasságot gyujtott agyamban és isteni kinyilatkoztatás jelül vettem. Mint hogy ezek a pogányok szerették a zenét, erről az oldalról kellett őket megfogni, hogy bevigyem őket a misére. De hogy csináljam ezt?... Templomunkban még egy harmonium sem volt és én nagyon szegény voltam arra, hogy vegyak egyet... Azt gondoltam tehát hogy orgona hiányában, talán pótló-

hatná a klarinétom... Terringettét, miért ne?... Mindegy volt akkár hogy nyerem meg eze et a kemény lelkeket az istennek... Nem haboztam tovább, legközelebbi vasárnap a Kyrie előtt, tíz vénasszonyom előtt elprodukáltam a klarinétot. A szertartás ez újdonságának természetesen gyorsan híre futott, és miut ön képzelheti, a jövő vasárnap már színdltig megtelt a templom. Férfiak, asszonyok, gyermekek, az összes hívek betöltötték a templom hajóját, midőn rákezdtem a „József“ dallamát.

— Önnek diadalmaskodni kellett tisztelőndő ur.

— Várjon csak!... A diadal rövid volt... A ig hogy befejeztem szólamot, es a sok mihaszna szétrébbent, miut a verő és ismét magamra maradtam a tíz vén asszonyval, se több se kevesebb... Ez jó lecke volt... de mire?... Minden vállalkozásnál vannak kezdeteles kísérletek... Kell, hogy eljőjjetek, fickók! — gondoltam magamban. — A helyett tehát hogy a mise elején játszom el darabjaimat, ezt csak egy kevéssal az ite, missa est előtt tettem és vad embereim kénytelenek voltak az egész misén jelen lenni, ha hallani akarták a „zenét“; végig kellett halgatniok a glóriát, a predikációt stb... Most már rendben van a dolog és egyetlen hívem sem hiányzik a miséről.

— Nos uram, el hiszi ön, mondá a derék plébános, hogy ez egy ideig kellemetlenséget okozott nekem felsőbb helyen! Bizonyos kollegáim, irigyek vagy nagyok és szigoruak, sértőnek találták a szent és profán dologok e vegyülését és a dolog a püspök elé került. Szerencsére a püspök szellemes ember. „Uram — válaszolt feljelentőimnek — ha Dávid király táncolhatott a frigyláda előtt, a vireloupi plébános ur klarinétozhat a szentségtartó előtt és mondjuk neki, a mit Nthán próféta mondott David királynak: „Mónj, cselekedj azt, a mi szivedben vagyon, mert az örökévaló van veled.“

Videki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

tattak, még pedig egyhangulag. Egy más k rületben a Gladstone-párti jelölt megbu kott egy konzervatív ellenében. Egészben tegnap megválasztott az eddigi táviratok szerint 23 Gladstone-ellenes és 10 Gladstone párti. E hó tizenkettedikéig minden nap lesznek választások, de az eldöntés már a jövő hét folyamán meg fog történni.

Allatbiztosítás.

(M. N.) Tagadhatlan, hogy közgazdasá- gunk egyik leghathatósabb tényezője a bizto- sítás, mely nálunk az utolsó évtizedekben rohamosan terjedt. Főleg all ez a tűz- és jégkárok elleni és némiképp az életbiztosításra nézve is, de még a szállítvány- és üvegbi- ztosítás, sőt a legújabb ágazat, a balesetbi- ztosítás is gyors fejlődésnek indult. Csak az állatbiztosítás nem tud nálunk meghono- sulni. Pedig a ki gazdasági életünket ismeri, tudni fogja, hogy épen ez a biztosítási nem volna hivatva gazdasági viszonyainkban nagy lézapot pótolni. A háziállatok évenkénti el- hullása majdnem millióra rug, mely töké az ország gazdaságából pótolhatlanul elvész. A legszorgosabb állategészségügyi rendszá- szabályok e bajt csak enyhítik, de teljesen megszüntetni nem képesek. Itt csak a bizto- sítás, mely tökéket gyűjt és ezekkel a meg- semmisített vagyont helyettesíti, nyújthat segílyt.

Biztosítási ágazat hiányát érzik is ná- lunk mindenütt. A megyékben, a gazdasági egyesületek gyűlésein fel felszólamlanak az érdekelt körök ez ügyben, az eszme min li- kább terjedni kezd és a gazdák nagy része örömmel üdvözlőné egy ily biztosító intézet alapítását. A kérdés napi kérdéssé fejlődik és ha a viszonyok nem javulnak, egy napon arra virradunk, hogy égető kérdés lett belőle.

Vizsgáljuk meg, hogy mi lehet annak oka, hogy náluk ezen fontos közgazdasági tényező paragon bever? A felelet erre vajmi egyszerű. A töké nálunk ilyenmő vállalatban még nem bizik. A letűnt „Apis“ és „Orion“ állatbiztosító társaságok szomorú vége és az állítólag rendezetlen állategészségi ügyek visszariasztják. Pedig ez okok nem állják ki a komolyabb kritikát. A nevezett társaságok önhibájuk folytán buktak meg, mert évtize- dek előtt óriási költségekkel kellett szervez- kedniök és a mellett nem jartak el kelő ta- karékosággal és óvatossággal. Állategész- ségügyeink pedig részben már rendezettek, részben pedig a legrovidebb idő alatt lénye- gesen fogunk javulni.

Egy teljesen önálló, saját magára utalt állatbiztosító társaság — ha nem az érdekelt körök maguk létesítik — a fenállás, hogy úgy mondjuk a lét költségeit nem is bírná el és azért egy ilyen társaság létesítését nem is mernök ajánlani. A töké gazdag, kitű- nően vezetett biztosító intézetek, melyek ná- zánkban működnek, volnaok hivatva egy ilyen állatbiztosító társaságot alapítani és azt szoroson magukhoz csatolni. Ok ismerik lejjobban a gazdák önség bejait és kívánal- mait, ok egy jól rendezett nagy ügynöki hálózat fölött rendelkeznek, mely nagyobb költségek nélkül, mintegy varázsszóra léte- sitheti az intézményt, s kész örömmel karol- nák fel az érdekelt felek.

A mai pénzügyi állapotoknál azonban hol a töké varandó álláspontot foglal el, nem várható, hogy terveink ömagától egyhamar letesüljön, azért az érdekelt köröknek kell egy egységes egészséges összetömörülmiök és az állatbiztosítás meghonosítása végett a szükséges elömlőket megtenni. Megval- juk magunk is, hogy a kezdet nagyon nehéz lesz, de a jó kezdet — már is fél siker és az elért eredmény fényes elégtételt fog nyújtani.

Az ügy mai állásánál nem lehet czélunk egy állatbiztosító intézet alapítási és keze- lési módozatába mé yebben behatolni, mert az keretünkön túl lékszik, de e sokat hal- goztatott intézmény közelebbi ismeretése minden bizonytal nem lesz érdektelen, miért is az állatbiztosítást főbb vonásaiban beakar- juk mutatni.

Az eddigi külföldön működő társaságok rendszeren csak lovakat, szarvasmarhát, disz- zónokat juhokat és kecskéket biztosítanak oly- formán, hogy megtérítik az illető állat elhul- lása által okozott kárt. A biztosítási módo- zat többféle és pedig —

1. Általános biztosítás. Ily esetben a társaság megtéríti a tulajdonosnak a biztosított állat értékét, ha az betegség, járvány vagy baleset következtében hullt el. Ezen biztosítási mód minden állattulajdonos ra nézve egyaránt üdvös, de különösen a kis- sebb gazdákra, kiknek csak néhány darab marhájuk van és ezek elvesztésével tönkre juthatnak. Számátalan az az eset, hogy egyikét tén — de még inkább jó — egy egész családot tart fenn. Ha ezen jószág elpusztul a család is meg van fosztva egyedül kenye- réről, mert a marhát szegénységénél fogva ujjal pótolni nem tudja. Némely társaság lo- vaknál az általános biztosítást még azon esteire is kiterjeszti, ha azok használat, tes- ti hibák vagy koruk által értéktelenné vál- nak —

2. Járvány ellen való biz- tosítás. A társaság csak azon esetben téríti meg az elhullott állat értékét, ha az valamely előre megnevezett járvány áldozata lett. Ezen módozat ott alkalmazatik, hol a

nagy marhaállomány mellett az egyes elhul- lasok számba se vétetnek.

3. Elhullás ellen való biz- tosítás. A társaság csak akkor téríti meg az állat értékét, ha nem valamely járvány- ban hullt el.

4. Műtétek káros követke- zményei ellen. A biztosítási kötvény- ben megnevezetik egy bizonyos műtét, mely az állaton végre hajtható, ha az szerencsét- lenül üt ki, a társaság tartozik az állat értékét megtéríteni. Ezen módozat előnye különösen a drága tenyész állatokra nézve előnyös.

5. Vágómarha biztosítása. Azon esetben, ha a levágott marha husa élelmészre nem használható, a társaság az ez által okozott kárt megéríti.

Egy újonnan felállítandó társaságnak azonban nem volna szabad mindezt agozatos- sággal felvenni, mert a kockázat hirtelen igen nagyra nőne, mi a fenállását veszélyez- tetné. Hogy melyekkel kezdheti, az alapítók nagyságától függ.

A fensoroltakon kívül van még néhány biztosítási mód, melyek azonban nem tartoz- nak szoroson az állatbiztosítás keretébe. Ezek egy része ugyan nálunk is üzetik már, csak más név alatt. Ilyen az állatok tűz- és vil- lámcsapás elleni biztosítása, mely kocká- zatot minden tűzbiztosítási társaságra elvál- lálja. Ezt az állatbiztosító társaságra rubáznai nem volna tanácsos, mert az igen megter- helné, holott a tűzbiztosító társaságnál a sok többemű kockázat között aránylagosan meg- oszlik.

Az állatok szállításiuk alatt érhető károk ellen a legtöbb szállítványbi- ztosító-társaság biztosítja, ha a szállítás va- suton vagy hajón történik. Vannak azonban oly állatbiztosító intézetek, melyek az ily- nemű kockázatot akkor is elvállalják, ha a szállítás gyalog vagy kocsin eszközöztetik.

Végre említésre méltó még az úgynevezett ló-kocsibiztosítás, mely már inkább a balesetbiztosítás keretébe van és csak Fran- czia országban és Berlinben ismer- retes. Ezt is csak azért említjük fel, hogy sorozatunk teljes legyen. E módozat kombináción alapul: a) biztosíthatók azon károk, melyeket idegen személyek, a biztosí- tott maguk vagy alkalmazottjai a kocsi és lovak által szenvedhetnek; b) olyan károk, melyeket a kocsi és ló idegen s zemélyek, a biztosított vagy alkalmazottjai által szen- vednek.

Mindezekből látható, hogy az állatbiz- tosítási intézmény kiföldön már kifejtett fok- kon áll és hogy már is sokféle igénynek ké- pes elégíteni. Vajha nálunk is mennél előbb meghonosulna!

Popper Jakob.

Napi hírek.

— A debr. jótékony Nőegylet választ- mánya tegnap d. e. 10 órákor gyűlést tar- tott a város háza nagy tanácstermében. A gyűlésnek fő — mondhatjuk egyedül tárgya a segélyezési ügyek elintézése volt. Huszon- két szegénynek októberig 199 frt utalványoz- tott ki. Par hónapig most már nem lesz gyűlés. Nyáron inkább nyugszik a nyomor; pihenjenek egy darab idő jő cselekedeteik a jótékony szentügyeknél holgyei is.

— Magyar hitzónoklat a szentanna- ucazi zsidó templomban. A debr. két izr. hitközség egyesülésén, egy magyar hitzónok alkalmazása vált szükségessé. A pályázat ki- hirdetése után ez állásra hét magyar hitzónok jelentkezett. Ezek közül a próbaszónok- latra négyet hívatott meg. A meghívottak közül az első Friedlieb er unghvari lelkes, ma mutatta be magát a szentanna ucazi zsidó templomban, hol ez alkalommal hang- zott el először magyar nyelven mondott hitzónoklat. A templom zsufolóság megtelt hívekkel, s megjelent ott az egyesült hitkö- zség azon elemi is, melyről azt híresztelték, hogy mit sem akar tudni magyar hit- zónoklatról. E híresztelés csak beavatlanok rossz akaratából eredhetett, mert a mai óriási templomi gyülekezet mindenkit meggyőzhetett arról, hogy a debr. izraelita hitközségnek nincs oly hazafiatlan, az országból kikergetni való elmaradt, vak övé, ki örömmel és lel- kesedve ne üdvözlőné templomában a zeng- zeteres szep magyar beszédet. A templomban számos keresztény hallgató is volt. A próba- beszéd feletle jól sikerült, s az ere meny- nyel a hallgatók épen úgy megváltak e égéd- ve, mint meglehetett maga a szónok is. A negyven év körüli hitzónok m nyugot kül- sővel bír, organuma erőteljes, kitaró és kel- lemes hangzásu, magyar kiejtésű tiszta és minden accent nélkül való. Meltán lehetett élvezettel hallgatni. Maga a beszéd, melyet mondott a két hitközség egyesülésének üdvös voltát fejtegette, s nagy készütségről, tud- mányról, filozofikus t-hetségről tett tanusa- got. Friedlieb er ki az egyetem-Boroslóban vé- gezte, s már számos magyar nyelven írt hittani és történelmi értekezéssel jelent meg anyilvá- nosság előtt, valóban diszélő szolgálat szon hitközségnek, mely szerencsétlő bi-hatni. Ez időszrint az unghvari az, hogy ezután debre- czeni lesz-e, azt még ma nem tudhatni, mert más három próbaszónoklat következik még a mai után (minden második szombati isteni- tisztelenen egy) és csak azután fog a választ- ás megejteni. A második szónok a s i m á n- di lelkes, a 3-k Dr. Bárány magyar seminariomot végzett hitzónok, a 4-ik pedig Dr. Klein Gyula szigetvári hitzónok lesz.

— Sensatiós öngyilkosság. Föl- desi (Faulwetter) Vilmos háztulajdonos, ösmert kárpitós a délutáni órákban pisz- tolyllyal megöltte magát. A szerencsétlen férfiú, ki városunkban nagy kiterjedésű ösmertségnek örvendett, egyideig küzkö- dött a halállal. A revolvert melylyel megöltte magát oly görösen szorította kezében, hogy sok ideig nagy fáradsá- g mellett sem lehetett föle elvenni. Az öngyilkosság oka az, hogy Földesi hosszabb idő óta súlyos betegségben szenvedett, a mely őt életuntá tette. Egy- ban fekvő beteg volt, s hogy az öngyil- kosságot végre hajthassa felkelt ágyából s pisztolyával a szoba közepén homlokán lölte magát. — Környezete rögtön orvosért futott. Meg- jelentek Dr. Tegze Imre és Dr. Popper Alajos, azonban a gyors segély da- czára sem lehetett megmenteni. A ház előtt a hir hallatára roppant népcsődü- lés támadt, úgy hogy a rend fenntartá- sára rendőröknek kellett intézkedni.

— A hajdu megyei államépítészeti hi- vatali pályázatot hirdet a debreczen fehé- rtemplomi államúton eszközözendő kavicsszállí- tás ügyében. A f. évi aug. hó 16-án tartatik a közl. minisztérium állam- építészeti hivatal helyisé- geiben a versenytárgyalás. A pályázatok vagy a közl. minisztérium segéd hivatalainak igazgatóihoz, vagy az államépi- tészeti hivatalhoz nyújthatók be aug. hó 16-án d. e. 10 óráig. Később érkező ajánla- tok figyelembe nem vétetnek. Az ajánlatok az építészeti hivatalnál átvehető ajánlati minta és felosztási kimutatás szerint eszköz- lendők, s öt pecséttel lezart borítékba csu- kandók. Egy egy utárszere csak egy ar- hozható ajánlatba, s ha esetleg a miniszeri- umtól elterő kiminta ajánlatnak, akkor ez is beküldendő, termelési helye megjelölendő. A ajánlatot tevő a lejárattól 8 hetig ajánla- tához van kötvé, az vissza nem is vehető; az iratok szabályszerűen bélyegzendők. A ajánlatokhoz 5 százalékat kell képezni — Külömben az érdeklődők hétfői számunk- ban terjedelmes hirdetést fognak találni eme versenytárgyalás egyes pontjai és módoza- tairól.

— A felejtethetlen néhai Révész Imre fiát a szintén nagy tehetséges fiatal hittudóst Révész Kálmán, ki tanulmányait legutóbb Berlinben bővítette, megválasztották a pápai theologiahoz a gyakorlat theologiai tanárává. Gratulálunk.

— Az erdélyi kiáradulásban részt- venni akarók felhívatnak, hogy jelentkezéseiket a már között helyeken igyekezzenek leg- későbbén a hó 6-ikig megtenni, mivel az alszállásolást iránt intézkedni kell: a későn jelentkezők kényelmes elszállásolásra termé- szetesen nem számíthatnak. Egyidejűleg a ki- áradulásban résztvevők tudomására felemlít- jük, hogy a különvonat indul Debre- czenből július 17-én reggel 6 órákor, P. La- dányba érkeik 7 óra 4 perczkor; innen in- dul 7 óra 14 perczkor; érkezik N. Váradra 8 óra 48 perczkor; (Tartózkodás 26 percz.) Indul N. Váradról 9 óra 14 perczkor, érkezik Kolozsvárra délután 1 óra 38 perczkor. (Ko- lozsváron tartózkodás jul. 17-én e. meghalás.) Indulás Kolozsvárról július 18-án reggel 6 órákor. (Segesváron dében ¼ óra tartóko- dás, tartsasébd.) Érkezés Brassóba délután 4 óra 16 perczkor. A részletesen kidolgozott menetrend és program az indulás előtt leg- később egy nappal minden résztvevőnek kéz- besítetteti fog.

— Rajztanítás. Több szülő megke- rdesése folytán, aulírottunk van szerencse- je a nagy érdemű közönséggel tudatni, miszerint a mult évben úgy az idén is mérsékelt díja- zás mellett a szünidő alatt hat hétre terjed- ő tanfolyamot fog tartani, a rajz tanítás minden gaiban, úgy leányok mint fiuk ré- szére. Leányok részére 5-aktól kezdve: Ká- den, Csütörtök, és szombaton reggeli 8 órától 10-ig. Fiók részére 6-iktól kezdve Hétfőn, szerdán és Pénteken reggeli 8-tól 10-ig, ugyanazon órákban tartatik a beiratás. Húvelyes utca 1068-ik száma híznál. Krisztiáni Alajos rajztanár.

— A debreczeni iparos ifjuság XIII évi fenállásának alkalmából holnap vasárnap, mint már említettük dal és szavallattal egy- bekötött táncmulatságot rendez. Belepti díj 1 frt, s jegyeket válthatni Huber József, Szedlak József és Lőrincsik László urak üzletében. A zenét Raecz Károly kedvelt ze- nekara fogja szorgálni. Ez alkalmából lö- zöljük a Boross József egyj. karnagy veze- tése alatt álló dalkör által előadandó férfi négyes énekdarabok műsorát: 1. Hunföldi (Petőfőtől) Zsambot: Bognár. 2. Ha meg- ha'ok nem repülök az égbe (Népdal) Irta s férfi négyesre szerette Lányi Ernő. 3. Gi- rondisták bordala hasoncsinál dalmából! 4. A debr. iparos ifjusági egyj. indalója, Szer- zette és férfi négyes: alkalmazta Boross L. az iparos ifjuság bizonyára mindent elkövet, hogy vendégeiknek a legkellemebb szór- kozást nyújtsa.

— Kinevezés. Tegnapelőtt nevezte ki a polgármester a II-ik kerület szülésznő- jének Korpássy Dánielné, szül. Helmeczy Zsuzsanna asszonyt, ki már a tanács előtt a hivatalos esküt letette.

— A Szepessy és Kerekes czég, vá- rosunk e fényes diszülzetének tulajdonosai körlevél útján tudatják, hogy Kerekes Géz. ur saját kívánsága és barátságos meg- egyezés folytán a czégből kilépett. Az üz- letet a törzs tulajdonos Szepessy Antal, városunk e nagy tekintélyű kereskedője vette át. Egyszermind az üzlet élenítésére tekintet- től Szepessy ur az üzlet eddigi első segé- dét Szepessy királyi Tivadar urat érdek- társul fogadta magához.

— Felhívás. A kik a f. é. Augustus- hónap 11—15 napjain Pecs sz. kir. városban megtartandó országos dalárnyúnyepyen mint pártoló tagok résztvevni kívánnak, s ez iránt még nem jelentkeztek, tisztelettel felkérem, hogy elhatározásukat velem e hó 15-ik napjáig multhatatlannul közöljék. Debreczen 1886 július 3-án Márk Endre egyleti elnök.

— A hajdudorogi ev. reform. egyház javára tartott nyári mulatság bevételéről és kiadásairól szóló számadást azon szives ke- relem mellett van szerencsém beküldeni, hogy azt becses lapjába felvenni, s nyilvánosságra hozni méltóztatnék. A jelzett napi mulatság eredménye következő volt. 1. Bevetett egye- sektől beletpi díj 25 frt 90 kr. 2. Bevetett családi jegyekét befolyt 9 fr. — 3. Be- vetett felülvizetésekből a következő részt- vevőktől, u. m. Harsányi Dező utól 1 fr. Votosinszki József utól 30 kr. Özv. Patkó Tamásné Votosinoszi Irma utól 20 kr. Fodor Benjámin utól és nejeitől 60 kr. Farkas Győző utól és nejeitől 1 frt. Dr. Nagy La- jos Dr. Nagy Gábor és Nagy Elek uraktól 1—1, Daisner Emil utól 1 frt 30 kr. Veisz Dező utól 30 kr. Kovács Sándor utól és nejeitől 1 frt 50 kr. Kovács Gyula utól 30 kr. Gartner Fülöp utól 50 kr. Csanak János utól 1 frt. Nagy Sándor utól 30 kr. Dr. Sze- peshazi István utól 30 kr. Orosz László utól 30 kr. Grünberger Samuel utól 30 kr. Szántay Geza és Orosz László urak telemé- nyéből 73 kr. Összesen 15 frt 63 kr. 4. Utó- fizetésekből: N. Gyesei Abrahamné urnótól: 2 frt. Tóth Mihály utól 1 frt. Hackler Ámin utól 1 frt. Danilovics János utól 1 fr. Vég- scs Miklós utól 1 frt. Fejér Emmanuel utól 1 fr. Bancsik Lajos utól 1 fr. Összesen 8 fr. Az összes bevétel tett ezek szerint 58 fr. 53 kr. A kiadások összege volt 34 fr. 65 kr. Maradt tiszta haszon az egyháznak 23 fr. 89 kr. Fogadják a nemes szívű adako- zók, és a rendező urak egyházzam nevében és részéről adományaikért és tett szives tá- rodozásaiért legszíntebben értezt köszönetem nyilvánítását. Fodor Benjámin, ev. ref. tel- lész.

— Az erkölcsnemesítő egylet érde- kében Irányi Daniel az orsz. képviselőket, mellettt szetosztottak volna, felszólította, hogy hassanak főkégyletek alakítására. Több kep- viselő meg is igerte, hogy választói köröben ez iránt akciót indít meg, Irányi Daniel már megkezdte akcióját a menyiben Bekésen va- lasztói előtt, élenk helyesléssel fogadott be- szédében fejtegette az egylet ozélat és tö- rvényeit. A helygyminiszter is támogatja a mozgalmat s a törvényhatóságokat tárgy- tésre és főkégyletek alakítására hivta fel. Az első megye, mely e felszólításnak euge- dett, Torontálmegeye volt, honnan az alispán a szükséges felmagosításokért az egylet el- nökségéhez fordult. Az egylet alapszabályait, körlevél kíséretében, legközelebb meg fogja küldeni az összes törvényhatóságoknak.

— A vadászatról szóló 1883. évi XX. t. cz. 3-ik §-a értelmében, a 200, illetve 50 kat. holdnak kissébb, de ugyanazon határolt földterületek, a község tulajdonát képezo terü- letekkel együtt, nyilvános árverés útján leg- alább is 6 évre berbeadandók lévén; e va- rosnaak Piacz, Csapó, Czegied és Péterfi a-ucezai ondódi és ujosztá u föld birtokosai ezennel felhívatnak, hogy közlők azok, kik, az 1883. XX. t. cz. 2 §-a 1. pont jának megfelelő, azaz egy tagban, v. gy. ösze- függésben álló legalább 200 kat. holdra ter- jedő föld birtokkal rendelkeznek, vagy pedig a 3 dik pont feltételeinek elegetenni képesek s e jogukat gyakorolni kívánják, t. i. hogy egy tagban legalább 50 kat. holdat tevő föld- birtokok tulajdonosai lévén, összefüggésben lévő földjeikre nézve a vadászati jog gyakor- lására, — a menyiben az egyesített terü- letek a 200 kat. holdat megútik, — egyesümi akarnaok, telekkönyvi kivonat felszerelendő kérvényeket nehogy birtokok a törvényben előírt módo berbeadassék, — foly hó 1886. évi július hó 2-ik napjáig, mat zatos natar időig a város tanácsához adják be. A városi tanács.

— Egy a magyar kalandornó külföl- dön. Farkasányi Irma asszony különböző sédelgések miatt Umban börtön- be került. A furlangos Farkasányi Irma leg- először a linezi rendörség kezébe került. Greinban egy 24 évesnek lat-zó beaa, össze- törpördött leányt huzott maga után egy kis kocsióban és a járókísőitől könyöradományt gyűjtött. Az asszonyt koldulás miatt a lia- czi rendörség elé állították, hol több heti szabadságvesztésre ítéltették, míg a nyomor- tult leányt a greini kórházba helyezték el, hol nem sokára megha. A vizsgálat kide- ritotte hogy az asszony nyomorok leányával már évek óta Németországban kóborol s kü- lönösen a furdó vendégeket szokta megsar- végig mar

czolni
„megbli
hogy N
neje Bo
M u t h
Brailaba
ber Enz
ben, at
állítja h
ottani r
meg 183
czekben
ba vége
dán nev
zetében.
zenetán
meg s ot
Az eske
nos és S
taun. F
üzlete v
suknak
ben nín
nomsoka
Balkán
lában te
hogy tot
csut volt
lott róla
miniszter
állítja, h
kapott ut
az adató
tartótaná
a szedelg
Az alító
saganak
intézked
—
szüök, k
diplomáz
tegnapi s
hirdetést
főlvételi
elejével
A kik pá
hez czim
végig a
nyujtatj
vizsgálat
ból, néme
fólvett ne
forinba
ion 120 f
érettsegi
a szilo v
zata is es
tosan telj
—
tűnő műv
tervvel, h
senyő tá
s a pró
debreczen
saság ha
jul. 4-én
Szegeden
dekoknak
sasagnak
R. a u s c
n e r K
ramnja
program
Amorais
ból bucu
rábóli mag
bőző szer
„Az öreg
log), Cuk
monolog,
bőző szer
— J
egyike a
nem négy
meg pedig
noid, 8 au
gyed, 16-
te, 24 ea
hoid és
mét ujok
is kétszer
kor és 31
reggel 8 ó
czel fogy.
percz volt
— N
Szli a e
par napig
idejét s ok
kocsizások
közeli erd
a furdópat
sérte a ki
trónörökös
vidéken,
Beniczki e
vasárnap o
gróf esend
rület par
gadta a ki
Schellern
Antalé sz
mogyból).
Jo. an ur
társalgott
előkelő für
küz. Rad
Paula ur
nivaltal s
Kresztios,
osevich Ar
vari kisere
ralyno udv
Végig mar

napelött nevezte
kerület szülészö-
szül. Helmecey
már a tanács előtt

Kerekes czég, vá-
etének tulajdonosai
bogy Kerekes
és barátságos meg-
ből kilépett. Az üz-
Szepessy Antal,
nyü kereskedője vette
et éneklése tekinté-
let eddigi első segé-
Tivadár urat érdek-

Augus-
sz. kir. városban
aradnappénen miut
alkannak s ez iránt
tisztellett felekérem,
lem e hó 15-ik nap-
Debreczen 1886
egyleti elnök.

ev. reform, egyház
atság bevételeiről és
ást azon szives ke-
esem beküldeni, hogy
ni, s nyilvánosságra
zett napi mulattság
t. 1. Brevetett egye-
r. 90 kr. 2. Brevet-
folyt 9 fr. — 3. Be-
a következő rész-
Dezso urtól 1 fr.
30 kr. Öv. Patko
na urától 20 kr. Fo-
tol 60 kr. Farkas
rt. Dr. Nagy La-
Nagy Elek urától
1 frt 30 kr. Veisz
es Sandor urtól és
es Gy. a 1 fr. 30 kr.
r Csanak Janos ur-
uról 30 kr. Dr. Sze-
r Orosz László ur-
urától 30 kr.
László urak telemé-
5 frt 63 kr. 4. Utó-
tanamné urnótó. 2
frt. Hackler Amin
as urtól 1 fr. Vég-
fejer Emaunuel ur-
uról 1 fr. Összesen
ett ezek szerint 58
szega volt 34 fr 65
szon az egyháznak
nemes szivu adako-
egyházzam nevében és
es tett szives fira-
nen ezert köszönetem
Benjamin ev. ref. tel-

nesítő egylet érde-
orsz. képviselőket,
na, felszólítá, hogy
lakítására. Több kép-
gy. választói körében
gy. irány. Deutl már
nyáiban Békésen vá-
szással fogadott be-
sylet ozelát és tö-
ster is támogatja a
ntóságokat tárgyuj-
kítására hívta fel.
felszólítások enge-
felszólítások enge-
sokért az egyiet el-
gylet alapszabályait,
közlebb meg fogja
nyhatóságoknak.

szóló 1883. évi XX.
1. a 200, illetve 50
nyáanazon határoelt
ajdonat képező terü-
s arverés utjan leg-
ndók levén; e va-
pó, Czegied és
it és ujostya a föld
atnak, hogy közzé-
t. ez. 2 § a 1. pont
y tagban, vagy ösze-
200 kat. hoidra ter-
kezek, vagy pedig
elgetlenül képosek
kivánják, i. i. hogy
at, hoidat tevő föld-
lévén, összefüggésben
adatszati jog gyakor-
as egyesített terüle-
gálták, — egyesüni
vívout felszerelendő
okuk a törvényben
sek, — foly hó 1886.
ig, mint záros határ
adjak be. A városi

kalandornó külföl-
Irma asszony
miatt Umban börtön-
Farkasányi Irma leg-
ség kezebe került.
k lat-zó bna, össze-
t maga után egy kis
to könyvirodanyt
koldná-miatt a lia-
tár, hol több heti
tett, míg a nyomo-
házza helyezték el,
t. A vizsgálat kide-
nyomok leányával
agban kóborol s kü-
eket szokta megsar-

ezolni s már a legügyesebb kelnereket is
„megbolizelte” Származására nézve előadta
hogy Némény János és annak törvényes
neje Borbilától származik. Atyját ezelőtt
Muthnak hívták és zenetanító volt
Brailában. Anyja ezelőtt 19—20 évvel dr. Er-
ber Enzendorfi (Bécs mellett) gyógyintézeté-
ben, atyja pedig Moldvában halt meg. Azt
állítja hogy Debreczenben született; az
ottani róm. kath. templonban keresztelték
meg 1833 március hó 3-án. Szülei Debreczen-
ben laktak. Elemi iskoláit szülővárosá-
ba végezte, később B.-Pestre került s ott Bu-
dán nevelkedett Pech örögnagynevelő inté-
zetében. Férjével Farkassáyi Károly magán-
zenetanórral Debreczenben ismerkedett
meg s ott kötötték meg a házasságot 1859-ben.
Az esketésnél valami Mayer nevű háztulajdo-
nos és Satori nevű gabona kereskedő volt a
tanú. Férje atyjának Debreczenben
üzlete volt, de nem tudja, hogy az ő Jaka-
sának milyen száma volt. Debreczenben
ben nincsen ismerőse, mert a házasság után-
másokára utrakelt férjével, a kivét az egész
Balkan félszigetet bebarangolta. Végre Brai-
lában telepedett meg, ahonnan férje anyáikül,
hogy töle és 2 éves Borbála leányától bu-
csot vett volna, elvitte volna s azóta nem hal-
lott róla semmit. Utlevélét, melyet a magyar
miniszteriumtól kapott, elvesztette. Azt is
állítja, hogy Debreczenből őt izben
kapott utlevét. — Debreczen város tanácsa
az adatok megerősítésé végett a linczi hely-
tartótanács által megkerestetvén, kitünt, hogy
a szedelegon előadása szóról-szóra koholt.
Az a litologos Farkas-nyine személy azonos-
ságának megállapítása iránt a legszűnsőbb
intézkedések tetettek.

— Leendő diplomaták. Vagyonosab-
szülők, kik középiskolát végezték fiaikat a
diplomáciai pályára szántak a hivatalos lap
tegnapi számban megadják a pályázati
hirdetést mely megszoja a keleti akadémia
fölvételi föltételeit. E szerint, jövő tanév
elejéig csak négy fizető növendék vehető fel.
A kik pályáznak, a közös külügyminiszter-
hez czímezett folyamodványukat augusztus
végéig a keleti akadémia igazgatóságánál
nyújtatják be s október elején fölvételi
vizsgálatra kötelesek jelentkezni a történelem
böl, német és francia nyelvből. Egy egy
fölvett növendék évi ellátása ezerharom-száz
forintra kerül s azon kívül a beépésnél kü-
lön 120 frt fizetendő. A folyamodványhoz az
érettségi bizonyítvány, keresztülvével s. mollé
a szülo vagy gyám abbe i kötelező nyilatko-
zata is csatolandó, hogy a fizetéseket pon-
tosan teljesíteni fogja.

— Odry Lehel, a budapesti opera ki-
tünő művésze komolyan foglalkozik azzal a
tervvel, hogy július hónapban egy hangver-
senző társasággal körutat tesz a vidéken
s a programon hihetőleg benne lesz a
debreczeni koncert is. Mint értesülünk a tár-
saság ha megkapja a hatósági engedélyeket,
jul. 4-én Temesvárról, 6-ikan Aradon és 10-én
Szegeden, azian Debreczenben s szan-
deközök hangversenyit rendezzen. Tagjai a tár-
saságnak: Odry Lehel, Gyenes László,
Rausch Károly zongora művész és K. a sz-
ner Károly czimbalomművész. Pro-
gramja igen gazdag. — Odry Lehel
programja: „Hamlet” operaból borsól,
Amorosi Tromástól, „Sackingeni trombitás”-
ból bucudat, Nessimertől, „Alarcoszba” ope-
raból maganaria, Verdítől. Népdalok külö-
böző szerzőktől. — Gyenes László programja:
„Az öreg táncmester” tragikomédia (mono-
log), Csiky Gergelytől „Egy kis komisszió”
monolog, Odry Lehelről. Költemények külö-
böző szerzőktől.

— Julius honap ama ritka hónapok
egyike az idén, melyben a hold változása
nem négyeszer, hanem ötször fog beállani,
meg pedig 1-én este 11 óra 22 perczkor éj-
hold, 8-án d. u. 2 óra 34 perczkor első ne-
gyed, 16-án reggel 4 óra 25 perczkor hód-
te, 24-én reggel 8 óra 37 perczkor ismét új-
hold és 31-én reggel 6 óra 42 perczkor ismét új-
hold. Ennek megfelelőleg földközelsége
is kétszer lesz a hold: 3-án délután 6 óra-
kor és 31-én éjfelkor, míg földtávolba 19-én
reggel 8 órakor ér. A nap júliusban 56 percz-
cel fogy. A tegnapi nap hossza 15 óra 55
percz volt.

— Natalia szerbiai királynő, mint
Sztia cseről jelentik, megérkezése után
par napig teljes visszavonultságban töltötte
idejét s csak az utolsó napokban tett séta-
kocsizásokat legszűkebb körü kíséretével a
közeli erdősegekben. Az ifjú bájos királyi-
nőt a firdőparkban pár napon át folytonosan kí-
sérte a kiváncsiak nagy serege. A szerbiai
trónörökös nagy gyönyörűséget talál a hegyes
vidékek, hova gyakran hosszú sétákra indul,
Beniczki ezredes kíséretében. A királynénál
vasarnap délelött tisztelgett Beckers Alfons
gróf esendorelzredes, a pozsonyi esendörke-
gróf parancsnoka. Ugyan e nap délután fo-
gadt a királyné gróf Somssich Odönné szül-
Schellern Hortens bárónét (Somogyböl), Volni
Antalné szül. Kacsovich Irén uranét (So-
mogyböl), és Lajos Gézáné szül. Gúozey
Jozsa uranét, kikkel jó háromnegyed óráig
társalgott a királyné. Hir szerint még több
előkelő firdővendéget is fogad a királyné, a
kisz Radvánszky br. főispán és neje Tisza
Paula urnó a napokban dejuenerre lesznek
hivatalosak. A firdővendégek közt van
Kresztics, a volt szerb miniszterelnök, Peja-
osevich Arthur gróf s az eddig említett ud-
vari kíséretén kívül, Messarovich Olga a ki-
rályné udvarhölgye, Nattalia ktrályné julius
végeig marad a firdőben.

— Müvirág készítés. A nagy városok-
ban mindenütt elismerés kísérte Szirmay
Mészáros Jusztina asszony ráködését, ki a
művirág készítésében a páratlan ügyességgel
a legfinomabb ízlist egyesíti. Most váro-
sunkban nyit egy művirág készítő tanfolya-
mot; lakása kis Várad utca 2106-ik szám,
a Tarbay házban van. — Ajánljuk a szülék
figyelmébe, annyival inkább, mert a tandíj
mértékelt, s így kevésbé módosak is részt
vehetnek a tanulásban, sőt esetleg kenyerök-
et is megkereshetik általa. Hol eddig sze-
repelt mindnütt számos tanítványa volt, a
magasabb körökből is, és a tanítványok meg-
lehető könnyűden sajátították el a virágkészí-
tés művészetét.

— Ne öld meg az asszonyt! Dumas,
a li a megszalott férjének egykor azt a
bíres tanácsot adta: „Öld meg az asszonyt!
most nagyot fordított a köpenyegen, mint
azt a következők bizonyítják Nem rég tört-
ént, hogy egy Deverneuil nevű munkasem-
ber lekéseit egy czirkusz zenekarbeli muzsikust
a kiról szomszédok pletykája elárulta, hogy
elszerette Deverneuilét. A gyilkost az es-
küdtsek felmentette. — Dumas az alkalom-
ból érdekes levelet írt egy hírlapíró ba-
ratjához, a többi között ezeket mondva a
dologról: „Deverneuil megöli a felesége
szeretőjét. Helyes. Megölte volna a fele-
séget is, mert az is ép ott volt. Ha az em-
ber már egyszer benne van az ilyen gyilkó
lódzásban mehet a végletekig. Deverneuil
elfogtak. Helyes. De a mikor fömentették,
az igazságszolgáltatás utjaról letértek az
érzelmeikére. E fömentésnek lett volna értel-
me, mikor még nem lehetett elvárni. Most
azonban, miac a megsalt férjnek a törvény
jogot ad, hogy feleségét elkeresse és maga
ismet teljes szabad legyen, most a törvény
szeket és az esküdtkeket vetek terheii, a mért
a gyilkost felmentette. Az olyan férfi, a ki
a vétkek növel való házasságától az új
törvény után megszabadulhat és mégis ő,
az olyan ferj gonosztevő, a ki mellett eny-
hító körülmények szólnak, mint különben
szólnak minden gonosztevő mellett. A gonosz-
tevőt pedig el kell itélni. Nem tudom, mon-
dta-e a törvényszék elnöke Deverneuilnek:
„Miért öld ön? hiszen elvalhatott volna!”
Miert nem kérdezte ezt az elnök, holott a
tanukat (a rosszakaró, pletykás szomszédok-
kat ugyancsak sorra vette. Attól a pillan-
tól fogva, hogy az elvárásról szóló törvény
meghozott el kell itélni a ki revolverhez
vagy keshez fordul a törvénykönyv helyett.
Ha a kitétt gyermekot betagadó bölcsök me-
gint ott lesznek e kisdömdenedékházak ajtó-
lőan, le kell fejezni az anyákat, a kik es-
csemőiket megfojtják vagy összedarabolják,
hogy azian a csatornába dobják. A beiga es-
küdték eiteltek Van der Swisout „Helyesen
csokeládtak.” Így beszél ma Dumas, a ki
ezelőt tizenöt évvel kimondta a nagy szót:
„Öld meg az asszonyt!”

— A koncert grófnéről, ki pár év
előtt Debreczenben netekig képezte
föltűnést tárgyát, regényes történetet írnak.
Egy becsi lap beszérlése bizonynyal érde-
kemi fogja az olvasókat; a regény következő:
nemrégiben arról értesülünk, hogy Schmetow
grófet, loanyat és magántitkarát, kik a „Pa-
luggay-szálló”-ban igen nagyuris távon étek
rendőreig kiutasították Pozsonyból, mert az
ottani arisztokratáktól mindennemű család-
ürügy alatt pénzot esikartak ki. Ki hitte vo-
na ezelőtt hasonlóval evvel, hogy ily sors
vár az isteni szép Schmetow grófnára, ki
akkor ferje, a baszke Schmetow gróf oldian
költözött annak pompas gyűvész birokára.
Schmetow gróf kitünő gazda volt es saját
birtokán kívül a szomszédos Kinsky groné
jóságait is kezelte részint barátságából, ré-
szint pénzbeli megégyezés alapján. A grófnak
heves, büszke vérmérsékete volt. Szolgase-
mélyzete rejtette birtelen haragját: a leg-
kisebb megszuást vagy hibát szigorúan bü-
ntette es nem egyszer használta kegyetlen
módon lovaglóostorát. Schmetow gróf e sze-
vedélyes jelleme házasságát is boldogtalana-
tett. Neje gyakran szemére vetette hibáját,
mérsékletre iutotta; de az ellentét ezáltal
csak élesebb lett. Mikor egyszer a gróf any-
nyira megfélemlített magáról, hogy korbá-
csat neje ellen is felemelte, ez elhagyta há-
zát és végig elvált tőle. Visszavonultsága-
ban szülte a grófné leányát, ki most 16-ik
évet éli. Ez örvendetés eseményt kibékülésre
akarta a gróf felhasználni es meglátogatta
az anyát es gyermeket. De a jó egyetértés
csak rövid ideig tartott. Egy kisebbszéri
összekocczasasánáj újól kitört a gróf szen-
vedélyes haragja es a házastársak ismét el-
váltak. Az atyai szeretet mint erős, hatal-
mas mágnes vonzotta a grófet neje házához,
de hiába az ajtó zárva maradt a grófné hatá-
rozott parancsot adott, hogy férjét semmi
szin alatt se pocsással élje. Ez volt a leg-
fájdóbb, halálos döfés, mely búss keségében sér-
tette a grófet. Esében, viharban állott a haz-
előtt, mely szereteteit magába zárta — es
nem eresztették be. Előbb veszett haragra
gyult, dühögött, azután hirtelen elesendesült
nyugodt, higgadt lett. Elhajtatott a pálya-
udvarba. Ott parancsot adott kocsisának, hogy
hajtson birtokára, ügyvédé számára levelet
hagyott vissza, maga pedig a legközelebbi
vonattal Berlinbe ment. Oda küldette maga
után összes vagyonát, birtokainak vételárát
az utolsó krajczarig. Es ekkor századosi
ranggal porosz hadi szolgálatba lépett. A
francia-német háború javában; dühögött. A
gróf elkezeredetten vetette magát a tűzbe; Ke-

reste a halált. Minden vagyonát magával
hordta és végrendeletét is, melyben a gyözöt-
teszi általánosörökösévé. Es a mit keresett,
a halált megtalálta a gravelotte-i útközben.
Végrendeletét érvényesnek nyilvánították,
vagyonát az állam örökölte. Schmetow grófné
szegény lett, nagyon szegény. Egy ideig ro-
konai támogatták, de bizony édes-kevéssel.
Ekkor eszébe jutott a grófnének, hogy még
fiatal is, szép is; igéző öfvegy, kinek joga
van az életre. Újra kilépett az élet szüpa-
dara es lejátszotta szomorú drámáját. Jóhang-
zásu neve es szép külje szerzett neki imá-
dókat, kik szomorú vagyoni állapotát méltatni
tudták, de ki is zsákmányolták. Pár évig nagy
fnyüzéssel élt, termel megeltek gazdag
aristokratákkal, bonvivántokkal. Az ellentét
előbbi szomorú, egyhangú, szegényes es a
mostani fényes vig élete közt elbödította,
látszólagos pompa, a kicsapongó élvezetek le-
résztgitték es fokról-fokra súlyded. De a
reakció nem maradhatott el. Szépségét alá-
ásta a kicsapongó élet, bájai elvirultak;
megvénült, megcsuanyult. Es egy szép napon
arra a szomorú tudatra ébredt, hogy nincs
már jó barátja, egyetene gy se. Mikor a fér-
fiak cserben hagyták, megunták, mikor min-
den segélyforrása kiapadt rangtársainozh ford-
ult kolduló levelekkel, azoktól csikart ki
pézt. E levelekben vagy szóbeli koldulásai-
nál, az önhibáján kívül szerencsétlenné lett
aristokrata nimbusával vette magát körül,
kinek forrón szeretett férje a harcmezőn le-
helte ki hős lelket. Es e manipulációknak
volt sikere. Az adományok bővebben folytak
pénztárába, a grófné uszott a feleslegben. De
ez sem tartott sokáig. Az adakozók előbb-
utóbb csak megtudták, hogy kire pazarolják
magyalelkűségüket, es jelentest tetek a ren-
dorségnél es ez a grófnét kiutasította. Schme-
tow grófné szomorú életében ezek voltak
leggyaszosabb napok. Városról városra vá-
ndorolt, mindenütt kizsákmányolva a jószívű-
séget, míg letépték alarczát es kiutasították.
Igy járt Pozsonyban is, honnan kiutasi-
tasa után Romániába ment. Mint értesülünk
már ott is utólerzte a nemezis, onnan is to-
vább kellett vándorolnia. Törökországban
jár valahol.

— Riunione Adriatica di Sicurtá es.
kir. szab. biztosító társaság Triesztben.
Ezen tarulati evi rendes közgyűlése, melyen
az 1885-i forgalmi év zárszámadási es üzlet-
jelentése tárgyalattatott, f. évi június hó
23-án tartatott meg Triesztben; a terjedel-
mes minden üzletágazatot feltűntető üzlet-
jelentésrövid kivonatot következőkben ismertet-
jük, I. Eletbiztosítások: 1885-ben 8 679,44
fr. töke es 18,599 fr jaradékról lett kötvény
kiállítás. 1885. decz. hó 31-én érvényben volt
biztosítások 36.877,045 frt töke es 81.237 frt
jaradékra rugtak, s e szerint a tiszta emel-
kedés 4 318,750 frt biztosított töke es 13.787
frt jaradék. Ezen osztály díjbevétele 308.304
frttal emelkedett mult év ellenében es 1,595,158
frtra rugott. Haláleset-, tüelés- es kiházasi-
tási biztosítás fejében 695,285. frt fizettetett
ki, mely összegből 43,979 frt biztosítások fe-
dezésére tartalékba helyeztetett. A díjtarta-
lék 1885. december hó végével 7,447,390
frt volt, mely összegből 844,952 frt a visz-
biztosítókra esik, s eszerint 526,388 frt tiszta
emelkedés mutatkozik. II. Elemi (tűz-szállít-
mány- es jégkár) biztosítások. A díjbevétele
ezen három ágazatánál 7,770,654 frt volt,
Károkkert 5,282,481 frt fizettetett ki, mely
összegből 2,088,974 frt viszbiztosítók terhé-
re esik. Azonfelül 200,022 frt. függőbe levő
kárak fedezésére tartalékba helyeztetett. Vi-
szontbiztosításra ezen három ágazatban
3,137,244 frt adatott ki. A készpénz tartalék
a tűzbiztosítási ágazatnál 1,530,362 frt es a
szállítmányi biztosítási ágazatnál 15,374 fo-
rintot tesz ki. A többi évi tűzbiztosítás díj-
tartalék tárczája 17,802,536 frtra rug. A Ri-
unione létezése óta kerek 127½ millió frtot fi-
zettek ki károkkert. Az 1885. évi üzletér-
mény igen kielégítő volt, mely kedvező erem-
ény eléréséhez többé kevésbé minden ágazat
hozzájárult. A nyeresemény frt 482,078,24,
mely összegből első ízben 155,000 frt, a jég-
kárbiztosítási tartalék emelésére, es 45,335,50
frt árfolyam ingadozás tartalékainak emelé-
sére fordittatott. A maradékból alapszabály-
szerűleg az általános nyeresemény alaphoz
51,114,50 frt esatoltatott, mely összeg, vala-
mint az osztalék es a társulat hivatalnokai taka-
rék- es nyugdíjpénztára részére adományozott
összeg levonása után 183,235,80 frt marad a
részvényeseknek osztalékul. Az osztalék rész-
vényekint 55 forintban állapittatott meg
(1884-ben 50 forint volt) es július hó 1-től
kedve fizettek ki. A tartalékok 1885-ben
825,445 frttal emelkedtek, es decz. hó végé-
vel 9,815,258 frtra rugtak, mely összeg követ-
kezőleg osztódik ki: az életbiztosítási ágazat
díjtartaléka 6,602,439, — a tűzbiztosítási
ágazat díjtartaléka 1,530,362 frt; a szállít-
mányi biztosítási ágazat díjtartaléka 15,374
frt, — a jégkárbiztosítás külön tartaléka
550,000 frt, — az a mérleg árfolyam inga-
dozásainak tartaléka 181,093 frt, — B. mér-
leg árfolyam ingadozásainak tartalékallapja
152,809, — az életbiztosítási osztály külön
nyeresemény tartaléka 150,000, — es a nyere-
ménytartalékalap 633,181 frt. — A közgyü-
lés által meghatározott alapszabályváltozta-
sások a társulat alapszabályszerű tartamának
meghosszabbítását es az évi közgyűlésekhez
való meghívás idejének megrövidítését illetik.
Az alapszabályok értelmében történt válas-
zatos eredménye: báró Reinelt Károly, a
trieszti kereskedelmi es iparkamara elnöke es
báró Morpurgo Marco az osztr. magy. Lloyd

társulat elnöke igazgatóknak es pedig előbbi
ismét, utóbbi az elhalálozott Lundaer Guaz-
táv helyett választatott meg; Afenduli
György es pojai gróf Alberti Emil felügye-
lővé újból megválasztattott.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata.

BÉCS július 3. Az alsó ausztriai
iparegylet elhatározta, hogy 1886-ban
kézmm és gyáripár kiállítás rendez.

LONDON jul. 3 Az angol képvise-
lőválasztások tovább folynak. Eddig
megválasztott 102 conservatív, 36 kor-
mánypárti, 14 különvált szabadelvű, es
Parnellpárti.

KONSTANTINÁPOLY, július 3.
A porta komoly felszólalást intézett
Sofia-ba a bolgar fejedelembhez, melyben
a trónbeszéd es a bolgar nemzetgyűlés
válaszfeliratainak bizonyos pontjai miatt,
melyek ellentétben állanak a török bol-
gar egyezménynyel, — felvilágosítást
kíván.

Felelős szerkesztő es kiadó laptulajdonos:
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs Karczag Vilmos.

**Magyarország leghíresebb es leg-
szénsavdusabb ásványvize, a
SZOLYVAI**

mely savanyúviz, borral vegyítve
g legkellemesebb üdítő italt nyújtja;
ayomor- es idegbajokban gyors es ki-
tünő segélyt ad; tüdő-, hörgesőbán-
talmagnál, hughyólyag hurorknál
es járványos betegségek alkalmával
kitünő gyógyszer képez, minden-
kor megrendelhető

MARSALKO KÁROLY
munkácsi uradalmi ásványvizbélő-
nél Nyiregyházán; s kapható je-
lesb gyógyszerárakban, fűszerke-
reskedésekben es vendéglőkben is.

Számos bizo-
nyítvány a leg-
első orvosi
tekintélyektől.

Erdem érdem
különböző
kiállításokról.

Harmincz éven át jónak bizonyult
Dr. POPP es. kir. udv. fogorvos
Anatherin fog- es száivize.

B E C S, L. Bognergasse. 2. B E C S
Orvosi elismerések:

OPPOLZER tanár, rektor magnif., a bécsi es
kir. klinika tanára, kir. szászorsz. udvari taná-
cos stb. ANATHERIN száivizét megvizsgáltam
es ajánlatra méltónak találtam.

DRASCHE tanár, a valódi Anatherin száivizet
a cs. kir. ált. kórház orvosi osztályán experi-
m. használta es ezélszerűnek, valamint kitünő-
nek nyilvánította.

Dr. KAINZBAUER, csász. tanácsos, em. tanár
A dr. POPP féle Anatherin száivizet
számtalan betegemnél száiv- es fog beteg-
ség ek nélküli endkivül jó sikerrel
alkalmaztam, minután annak vegyész. tisztaságá-
ról meg vagyok győződve.

Ugyiszinte idült katarhushoz is, száiv- es to-
rokbajknál a dr. Popp-féle Anatherin száiv-
vizet nagyon jó hatású.

SCHNITZLER tanár, Az Anatherin száivizet a
száj, torok es száivjég. valamint foghushbetegsé-
geknel legjobb sikerrel használja.

Ezen jó tulajdonok miatt mindennütt, sőt
Németország, Szász., Török, Angolország, Ame-
rika stb. elismert Popp-féle fogszerek valódi es
friss minőségben.

Kapható:
Debreczenben: Dr. Rothschnck V. E., Göllt
N. Murakzy K., Mihalovics I., Tamásy, Sziágyi
O. M., Vecsey V. Orvnyoi, O. gyógyszerárakban,
Csanak J., Szepessy es Kerekes, Kraicz Gy. ke-
reskedéseiben; Hadház: Farkas E. gyógyszer;
H.-Bő-szórómény: Ray L. gyógy. es Nagy K. gyógy-
szer; Szoboszló: Trocsányi G. gyógyszer., Dió-
szeg: Kovács gy., Szathmár dr. Lengyel M.
gy., Bocsán S., Literáty E. gy. N.-Kálló: Ur-
szányi K. gy. Tisza-Lök: Rab J. gy., Munkács:
Tratler gy., Götliér L. gy., Szinyer-Várallya:
Gerber E. gy., Nánás: Kovács L. gy., Karczag
Báthory gy., es Tóth K. gy., Derecske: Beli-
czany gy., B.-Ujjalu: Tamásy Géza gy. Nagy-
várad: Nyiri G. Ember L. gy., Janky Antal, Hu-
zella A. uraknál. N.-Károly: Jelinek, Fülekó O.
Koricsinsky gy. Nyiregyháza: Szopka A. Lede-
rer O. gy. N.-Bánya: Hanzulovits es Szendy A.
gy., Somlyó: Józsa G. gyógy., Visy S. gyógy-
Tokaj: Rainer D. gy., es Seidler S. gy. Madarasz:
Jung K. gy., Csáth: Székely A., Keler A. gy.,
S.-A.-Ujhegy: S. Zlinsky gy., Pinter F. gy., B-
Ujváros: Tausler K. gy., Nádudvar: Tancs S.
gy., Tisza-Polgár: Mankinsky A. gy., Vámos-
Pécs: Velsky L. gy., H. Sámson: Sternthal gy.,
Sáros-Patak: Dr. Rick G. gy., Székelyhid: Pen-
kert M. gy., Margitta: Horváth S. gy., Mi-Er
hályfalva: Mátray St. gy., Nagy-Léta: Weber S.
gy. szerkesztő.

